

Kas te kujutate ette, et keegi lihtsalt astub sisse kööki või hotellituppa ja nõuab koos temaga seltskonnafo-
tol poseerimist? Kuna igal pool Euroopas rünnatakse pagulaskeskusi, teeb see valvsaks.

Sõnum, mis meediasse läks, on õige: kui toimuvad mingid korrarikkumised, kaasnevad sellega teatud tagajärjed.

On teil olnud hirm mõnikord?

Jaa, tookord, kui helistati öösel koju, et keskus põleb, oli küll hirm. Kui ko-

hale jõudsin, selgus, et õnneks kellegi elu ohus polnud.

Te olete Vao keskuse juhina pidevalt tähelepanu keskmes.

Tuleb ette ka nädalaid, kus ma ei anna ühtegi intervjuud. Tähelepanu kesk-
punktis oleme eelmisest kevadest. Tegelikult olime sealsamas Vao külas, sealsamas majas juba üle aasta ega jäänud kellelegi silma, kellelgi polnud meiega probleeme, keegi ei tundnud meie vastu huvi. Aga kui kerkis üles „kvoodipagulaste teema“, avastati järsku, et siin on need inimesed.

Mida te tunnete, lugedes loosungeid à la „pagulasmassidele ei“?

Ma ei arvagi, et kõik siia tulijad peaksid varjupaika saama. Ja ma olen täiesti nõus, et kõik ei pea olema ühel arvamisel. Aga kui me unustame elementaarse viisakuse, öeldes inetusi, ei jõua me kuhugi. Ma ei arva, et inimesel oleks üldse õigust oma paha tuju teiste peale välja valada. Ka siia tullakse... ilmselt väljendama ennast. Aga kui panna end inimese rolli, kes keskus-
ses elab: ta ei tea midagi Vao külast, tema tuleb lihtsalt varjupaika paluma ja tal on selleks mingi põhjus. Aeg-ajalt võiks inimesed proovida rollivahetuse mängu, pannes end selle inimese olukorda – meie siin avaldame arvamust, meil on oma sõbrad, tutvusringkond, ka need, kellele me ei meeldi. Aga enamikul varjupaiga taotlejatest pole siin keda-

gi. Nad lihtsalt on meie meeleval-
las, ootavad mingit turvalisust, sta-
biilsust. Ma ei tea, mida oleksin tund-
nud, kui oleksin pidanud oma laste-
ga keskusel olema, kui seal aknad
sisse visati.

**Kui tsiklirahvas möödunud juulis teie kanti „kohalikele toetust avaldama“ tuli, siis korraldasite varjupaiga-
taotlejad üle Eesti ekskursioonidele. Jõudsite halvema ära hoida?**

Saime enne seda sõitu kokku ka mootorratturite esindajatega, kut-
susime nad majutuskeskusesse vaata-
ma, kes meil seal on ja mis tingimused meil on. Et poleks nii, et inimene pole reaalselt kokku puutunud selle-
ga, mille vastu ta on. Ma ei arva, et nad olid negatiivsed... Neil olid omad seisukohad ja see peabki nii olema. Me peame muidugi oma kultuuri säilitama ja ma ei arva ka, et peaksime end täiesti ära unustama ja ole-
ma ainult sissetulijate jaoks. Mu-
jalt tuleb inimese peab aktsepteeri-
ma meie tavasid ja seadusi, aga ma ei arva, et ta peaks oma päritoluma-
a kultuuri täiesti ära unustama.

Kaua te olete pagulastega töötanud?

Alustasin 2013. aasta 22. aprillil Il-
lukaal – sõitsin igal esmaspäeval ko-
dust 125 kilomeetrit tööle ja reedel tagasi. Enne seda töötasin psühi-
liste erivajadustega inimeste hool-
dekodus. Kui sotsiaalministeerium kuulutas välja hanke pagulaste var-
jupaiga teenusele ja meil olid seoses reorganiseerimisega majad vabaks jäänud, osalesime hankel. Logistil-
selt oli Illuka väga ebamugav ja meil tuli mõte tuua keskus Vaosse, mis on täpselt Tallinna ja Tartu vahel – sinna saab nii bussi kui ka rongiga.

Kas ametit vahetades kõhklesite kaua?

Olin 13 aastat töötanud psüühiliste erivajadustega klientidega ja tahtsin muutust. Mind on alati huvitanud eri kultuurid. Aga kõhklused olid ikka: see valdkond oli Eestis uus, väga vähe oli sel teemal üldse räägitud, ja tegelikult õpin siiani. Üks asi on läbi lugeda töösse puutu-
vad seadused, teine aga reaalne elu.

Mis teie esimesed kogemused Illukaal pagulasi vastu võttes olid?

JUHTNÕORID: Pagulaskeskuse telekatoas seinal ripub tabel õpetussõnadega, kuidas Eestis asüüli taotleda.

Kui tööle hakkasin, oli inimesi vähe – kaksteist, kaks neist lapsed. Hea, et oli vaikne algus. Inimestest tuli kõigepealt aru saada, nad olid meie võõrast kultuuriruumist. Kohe sai selgeks, et kõige tähtsam on inimesega rääkida, näidata, et oled temast huvitatud. Mitte ainult näitad – vaid oledki! Inimene saab ruttu aru, kas sa hoolid tegelikult ka. Meie, eestlased, ehitame enda ümber mingi aia, aga nemad vajavad suhtlemist.

Mis keeles te nendega suhtlete?

Kehakeel on kõige tähtsam, ma arvan. Inglise ja vene keeles. Ja tegelikult jäävad igast võimalikust keelest mingid enamlevinud väljendid külge. Viisakusväljendeid oskan päris paljudes keeltes, aga kõige rohkem on edenenud araabia keel. Lihtsamad igapäevafraasid selles.

Keele õppimiseks ongi kõige parem vahetu suhtlemine. Küsid, mida see tähendab, ja kirjutad endale üles. Ma ei saa veel sõna-sõnalt aru, küll aga jutu mõttest.

Kui kumbki osapool ei valda hästi ühist keelt, võibki asi lõppeda arusaamatusega.

Ega nad ei ütle, kui aru ei saa, sest kardavad rumalana näida. Kui mul tekib kahtlus, lasen ümber jutustada: millest sa aru said?

Siin ju õpetatakse eesti keelt ka.

Me peame tagama keeleõppe, aga

neil pole kohustust tundides osaleda. See osalus pole väga suur. Räägime neile infotundides, et ärgu vi-
saku seda võimalust maha; kui tähtis on, et oskad ise poes midagi küsida, teed küsida, bussipiletit osta jne. Gruppe moodustada on mõnikord raske. Siin elavad koos inimesed, kes ei oska lugeda ega kirjutada või ei tunne meie tähestikku, ja need, kellel on mitu kõrgharidust. **Panin Vaos tähele, et Egiptusest pärit Ahmedil palusid teised pidevalt midagi seletada ja tõlkida.**

Jaa, pole mõeldav, et me kogu aeg tõlgi teenuseid kasutame. Arsti juures või dokumente ajades, siis küll, aga igapäevaselt aitavad nad üksteist väga palju. Korraldame kord kuus oma elanikele infotunde – kogunetakse keelegruppide järgi, on vene-, inglise- ja araabiakeelne grupp. Viimati pidime ühele perekonnale seletama reegleid kurmandži keeles.

(Guugeldan: kurmandži ehk põhjakurdi keel on kõige levinum kurdi keele dialekt – seda räägib umbes 80% kurdidest. Türgis räägib seda umbes 15 miljonit inimest, aga see on levinud ka Iraakis, Iraanis, Süürias, Türkmenistanis, Liibanonis, Gruusias, Armeenias ning Aserbaidžaanis.)

6 ravimtaime – külmetuse vastane jõud

TERMOBRONX – innovatiivne lahustuv ravimtee

Termobronx ühendab endas 6 erineva ravimtaime külmetusevastase jõu. Lisaks sellele sisaldab Termobronx suure annuse C-vitamiini, mis samuti aitab kiiresti külmetusest jagu saada. Termobronx soojendab bronhe, avaldab kosutavat mõju hingamisteedele, aitab kurgukipituse korral ja tugevdab organismi kaitsevõimet. Termobronx on meeldiva maitsega ja sobib hästi nii lastele kui täiskasvanutele.

Millistel juhtudel soovitatakse kasutada TERMOBRONX'i?

- haigestumise esimeste nähtude ilmumine (külmatunne, nõrkus, jõuetus)
- külmetus, köha
- kipitus ja ebamugavustunne kurgus

